

Det Kongelige
Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår ref.
18/05509-1

Deres ref.
18/5000

Dato
10.12.2018

Svar på invitasjon til å komme med innspill til stortingsmeldingen om internasjonal studentmobilitet fra NMBU

Viser til invitasjon datert 1. oktober 2018, til å gi innspill til stortingsmeldingen om internasjonal studentmobilitet.

NMBU setter pris på mulighet for å komme med innspill til stortingsmeldingen, og har både noen generelle betraktninger og innspill samt kommentarer til statsrådens konkrete spørsmål.

Generelt

Internasjonalisering av forskningssamarbeid og studieprogramtilbud, samt studentmobilitet er forankret i NMBUs strategi og fakultetenes strategisk utviklingsarbeid.

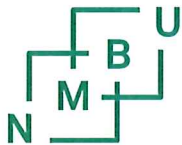
NMBU skal tilby forskningsbasert undervisning og utdanne kandidater med både faglig dybde og generiske kompetanser som er internasjonalt konkurransedyktige i fremtidens arbeidsliv.

NMBUs strategi 2019-2023

Forhåndsgodkjenning av utenlandsopphold skjer på fakultetene.

Studieavdelingen og forskningsavdelingen sentralt bidra med kompetanse og kvalitetssikring inn i prosjektstøtte, inngåelse av samarbeidsavtaler og generell informasjonsarbeid ut mot studenter om utviklingsmuligheter. Dette er et samarbeid som har pågått i mange år og fungerer godt. Studieavdelingen har ansvar for alt opptak og mottak av studenter – norske og internasjonale.

NMBU slutter seg til statsrådens ambisjoner og vurderinger, og er innstilt på å jobbe mot en kulturendring for å få til økt studentmobilitet. NMBU er opptatt av at det overordnede prinsippet for dette arbeidet er kvalitet. Vi er enig med statsråden i at økt mobilitet vil kunne bidra til økt kvalitet i våre studieprogram,

både gjennom at våre utreisende studenter får nyttige erfaringer og kunnskap gjennom studier ved utenlandske institusjoner, og ved at våre studenter blir eksponert for mer engelskspråklig undervisning og samtidig blir kjent med innreisende studenter.

Statsråden forventer en stor økning i antallet mobile studenter som reiser på utveksling. Det å sende 50% studenter ut, vil få ganske store konsekvenser for institusjonene. Tapt studiepoengsproduksjon må erstattes gjennom tilsvarende innveksling. Dette vil kreve store omlegging av studieprogrammene med økt antall emner som tilbys på engelsk, flere undervisere må være egnet og villig til å undervise på engelsk, kapasiteten til opptak og mottak må økes mm. For NMBU vil bolig være en utfordring. Det har de siste årene blitt mer byråkratisk å søke seg til Norge, og ikke minst har visumkostnader blitt fordoblet. Dette må kunne gjøres enklere og billigere for studenter. Ved en stor omleggelse av undervisnings-språket til engelsk kan medføre til en forringelse av norsk fagspråk.

En stor utfordring for innvekslende studenter er tiden det tar for å få fødsels- og personnummer, noe som er nødvendig for å åpne bankkonto og få fastlege. NMBU ser gjerne at det blir mer fokus på samarbeid i Norden. Det er flere fordeler med det, ikke minst miljømessig. Det er lite bærekraftig å sende 50% av alle studenter med fly hel eller delvis rundt jorden.

Ambisjoner om kulturendring

NMBU slutter seg til statsrådets betraktninger om hvilke faktorer som må ligge til grunn for å lykkes med en kulturendring. Dette fremgår tydelig av NMBUs strategi 2019-2013, hvor det blant står at vi skal utdanne kandidater som er kompetente, reflekterte og har internasjonalt perspektiv som kan bidra til endring og utvikling. Videre heter det at NMBU skal øke internasjonalt samarbeid, forskermobilitet og utveksling av studenter ved å inngå strategisk samarbeid med internasjonale og nasjonalt anerkjente aktører innenfor våre fagfelt.

Dette må forankres godt i hele organisasjonen, og spesielt i programledelsen.

Utgående studentmobilitet

En administrativ forutsetning for å saksbehandle økt studentutveksling er at det må komme bedre digitale løsninger som er bedre tilpasset studenters og saksbehandlers behov og, har integrasjon med f.eks Erasmus+ mobility tool/ Erasmus without Border. Dagens verktøy oppleves som veldig tidskrevende og lite funksjonell.

Programledere må identifisere utvekslingsavtaler som er spesielt faglig relevante for deres studieprogram, som er forankret i forskningssamarbeid og tydelig kommunisert ut til studentene. Videre må læringsutbyttet og verdien av utvekslingsopphold formidles. Dette gjøres best av underviserne.

Et svært viktig moment for å lykkes, er at det er en tydelig forventning om at alle ledd i institusjonen, og da spesielt fakultetene og studieprogramledelsen legger godt til rette for ett mobilitetsvindu i hvert program. Dette kan være krevende for program med mye obligatorisk aktivitet. Videre vanskeliggjøres dette arbeid av at samarbeidsinstitusjoner kan ha veldig ulik akademiske år, for eksempel med 3 semestre, som gjør det vanskelig for studenter å velge ett

semester fram for ett helt år.

Et økt samarbeid innen de nordiske landene kan oppleves enklere for mange studenter, både i forhold til kultur og språk, men og økonomisk.

Tilsynsforskriftens krav til studieprogrammene er meget positiv.

NMBU arbeider kontinuerlig med å forbedre informasjonen til studenter gjennom møter, studentambassadører og ikke minst på digital informasjon via sentrale nettsider. Her finner studenter informasjon om emner som har vært tatt tidligere og godkjent, bo-muligheter og visumsøknad som er tidskrevende.

Innkommende studentmobilitet

Alle gjestestudenter kommer i dag fra samarbeidspartnere i og utenfor Europa. Fullgradsstudenter kommer fra hele verden. Gjennom de senere årene ser vi at antallet av studenter fra SØR har gått kraftig ned. Dette skyldes i stor grad nedleggelsen Kvote- og NUFU- og NOMAprogrammene. Dette har store konsekvenser for NMBUs fagmiljøer innenfor eksempel International Development studies, International Environmental Studies og Internasjonal Relations hvor undervisningen og erfaringsutvekslingen er viktige brikker i å nå læringsmålene om utvikling og samarbeid i en global kontekst.

NMBUs emneportefølje er per i dag 40% på engelsk. Vi mener at et større antall engelskspråklige emner i vår portefølje kan bidra til å fremme internasjonalisering. Våre studenter vil dermed i større grad bli eksponert for undervisning på engelsk. Økt innveksling vil forhåpentligvis også inspirere flere av våre studenter til å ville reise ut, og bedre tilrettelegging gjennom konkrete mobilitetsavtaler vil forhåpentligvis øke interessen for slik internasjonal eksponering. En omlegging av emner til engelsk vil i midlertid være ressurskrevende for programmene, i en allerede travel og anstrengt ressursituasjon.

Som tidligere nevnt er det utfordrende for mange internasjonale studenter å studere i Norge. Gebyret for visum er per i dag NOK 5400, hvilket er en betydelig sum for mange studenter, og skal studentene forlenge oppholdet må gebyret betales enda engang. Videre må en god del studenter reise til et naboland for å levere søknaden til en norsk ambassade.

Strategisk samarbeid

Etablering av nye avtaler ved NMBU er alltid initiert av fagmiljøene.

Bakgrunner kan være forskningssamarbeid, strategisk utviklingssamarbeid, institusjoner som har tilbud om spesielt relevante emner, men også etter ønsker fra studentgrupper.

NMBU skal øke internasjonalt samarbeid, forskermobilitet og utveksling av studenter ved å inngå strategisk samarbeid med internasjonalt og nasjonalt anerkjente aktører innenfor våre fagfelt. EU har en særlig prioritet.

NMBUs strategi 2019-2023

Nasjonale tiltak og regelverk

Finansieringsordningen slik den er i dag gir uttelling for studentene som reiser på opphold i mer enn tre måneder og kun til avtalepartnere. Det er mange momenter som tilsier at dette er for snevert. Kortere opphold er etterspurt av både fagmiljøer og studenter. Ikke minst studenter som har forpliktelser

hjemme i form av deltidsjobb, familie, dyr og bolig. I tillegg kan det være mange gode argumenter for en student som ønsker en spesiell spisskompetanse til å reise utenom avtale.

Ordningen med språkkurs kan med fordel mykes opp slik at studentene får mulighet for å ta språkkurs i Norge, gjerne over flere semestre hvilket vil øke studentenes utbytte av oppholdet ute.

Godkjenning - Automatisk godkjenning av utenlandsopphold.

Det er litt uklart hva statsråden mener med automatisk godkjenning. For å sikre at studenter får et faglig relevant utvekslingsopphold forhåndsgodkjennes emnevalg innen avreise. Så fremt at studentene tar de forhåndsgodkjente emnene, bli de godkjent inn i graden. Dette er i tillegg et krav fra Lånekassen for å kvalifisere til lån og stipend.

Mener statsråden semesterpakker som er ferdig godkjent er dette en åpenbar mulighet, og i prinsippet en god ide. Erfaring tilsier imidlertid at det er vanskelig å gjennomføre i praksis av flere grunner. Alle institusjoner har mange samarbeidspartnere og gjennomgår revisjoner, omlegginger og nyutvikling hvilket gjør at emner oppstår og nedlegges, og behovene variere. Et slik system vil derfor være enormt ressurskrevende og rigid.

For egen institusjon vil det være enklere å tilby semesterpakker innen relevante faggrupper. Utfordringen blir å formidle eventuelle forandringer i god tid innen studentene søker om utveksling til samarbeidspartnere.

Arbeids- og næringsliv

Flere av NMBUs program gir studenter mulighet for å ta internship som en del av deres grad. Dette gjelder spesielt studenter innen Internasjonale miljø og utviklingsstudier, International Development studies, International Environmental Studies og Internasjonal Relations, men også program på NMBUs handelshøyskole. Kontakten med næringslivet er en viktig erfaring og mulighet for å omgjøre teori til praksis, og dette beskrives i programbeskrivelsene.

Erasmus+ ordningen om praksis etter endt grad er også en viktig mulighet for studenter som ønsker arbeidserfaring, på lik linje med IAESTE som har tilbud om sommerjobber i utlandet.

NMBU skal tilby forskningsbasert undervisning og utdanne kandidater med både faglig dybde og generiske kompetanser som er internasjonalt konkurransedyktige i fremtidens arbeidsliv.

NMBUs strategi 2019-2023

Med vennlig hilsen

For

Mari Sundli Tveit
rektor